

Datum: 28.9.2009
Štev.: 441-20/09

Zadeva: **Regijsko strokovno srečanje »Spregovorimo o samomoru med mladimi«**

Spoštovani!

Svetovna zdravstvena organizacija (WHO) je leta 2003 razglasila 10. september za svetovni dan boja proti samomoru, saj samomor postaja vedno večje breme razvite družbe.

Slovenija je po številu samomorov glede na podatke iz leta 2007 na tretjem mestu v EU – takoj za Litvo in Madžarsko in sodi med samomorilno najbolj ogrožene države na svetu, čeprav od leta 1997 naprej število samomorov v Sloveniji postopno upada, najbolj po letu 2004. Lani je v Sloveniji samomor naredilo 408 ljudi. Samomor je pojav vseh starostnih obdobij. Povprečna starost umrlega zaradi samomora je v Sloveniji okoli 50 let, precej nižja pa je starost tistih, ki so samomor poskušali in dejanje preživeli. Samomorilnost pri nas ni na vseh območjih enaka, razlike so celo do trikratne, kar strokovnjaki povezujejo tudi s temperamentom prebivalcev in gospodarskim položajem regije. Največ samomorov je bilo lani na jugovzhodu države, najmanj pa v Notranjsko-kraški regiji. V Sloveniji samomor narašča s starostjo in je 3,5 krat pogostejši pri moških kot pri ženskah (Vir: STA, 10.9.2009) Goriška zdravstvena regija sodi med manj obremenjena območja. V obdobju 1993-2007 smo imeli v regiji med moškimi povprečno 14,4 umrlih zaradi samomora na 100.000 prebivalcev (8-20 samomorov letno med moškimi) in pri ženskah 3.5 na 100.000 prebivalk (2-7 samomorov letno med ženskami). V posameznih letih pa med ženskami ni bilo primerov samomorov. (Vir: ZZV Nova Gorica)

Čeprav je število samomorov med mladimi manjše kot pri starejši populaciji, pa je zaskrbljujoče dejstvo, da se v primerjavi z drugimi starostnimi skupinami prebivalstva povečuje delež mladih, ki končajo svoje življenje s samomorom. Nad EU povprečjem je tudi samomorilnost slovenskih mladostnikov. Samomorilnih poizkusov brez smrtnega izida je med mladostniki precej več kot dejanskih samomorov, po nekaterih raziskavah celo dvajsetkrat več, kar pa ne pomeni, da samomorilni poskusi niso nevarni. Nanje moramo biti še posebej pozorni, saj približno 10% posameznikov, ki so samomor v preteklosti že poizkušali storiti kasneje to tudi zares stori. Samomorilne misli in vedenje se začnejo redko pojavljati pred 12. letom, vrh pa dosežejo med 14. in 18. letom. Vsako leto izvrši samomor v Sloveniji okrog dvajset mladostnikov, med katerimi je število fantov skoraj štirikrat večje od števila deklet (Vir: IVZ RS, 2009). V Goriški zdravstveni regiji smo imeli v obdobju 1998-2007 2 samomora med mladostniki (v zadnjih petih letih opazovanega obdobja ni bilo samomorov med mladimi). Že prof. dr. Andrej Marušič je ugotovil, da najstniki, ki naredijo samomor ali pa ga poskušajo, imajo običajno nizko samopodobo, negativno doživljajo življenje in so nasploh pogosto v depresiji. Med najbolj tvegane skupine mladostnikov za samomor sodijo tisti, ki so že poskušali na tak način končati svoje življenje, duševno motene osebe, zasvojenice z alkoholom, shizofrenike in najstnike, ki zaradi neurejenih družinskih razmer čutijo pomanjkanje pripadnosti lastni družini.

Prepoznavanje mladostnika v hudi stiski in ustrezna pomoč se lahko začne že mnogo prej, preden nastanejo težave. Pedagoški in zdravstveni delavci pri delu z mladimi, pa pogosto ob tem nimajo ustrezne podpore, znanja in smernic za delo. V ta namen je Inštitut za varovanje zdravja RS ob letošnjem svetovnem dnevu boja proti samomoru izdal **priročnik "SOS - spregovorimo o samomoru med mladimi"**. Priročnik so prejšnje leto uspešno pilotsko testirali med ljubljanskimi svetovalnimi delavci.

Zavod za zdravstveno varstvo Nova Gorica vam želi predstaviti vsebine priročnika na

**strokovnem srečanju
Spregovorimo o samomoru med mladimi**

v četrtek, 8. oktobra 2009 od 9.00 do 12. ure

**v predavalnici Zavoda za zdravstveno varstvo Nova Gorica
(pritličje, Vipavska cesta 13, Rožna Dolina, Nova Gorica),**

Program:

9.00 - 9.20	Matej Prezelj, prof. soc. in geo., ZZV Nova Gorica Kakšni so mladi – jih poznamo?
9.20 - 9.40	Ingrid Markočič Tadič, univ.dipl.soc., ZZV Nova Gorica Tako mlad pa že samomorilen
9.40 - 10.20	Irena Jerič, prof. zdr. vzg., ZZV Nova Gorica Iskanje pomoči pri mladostnikih in preventiva samomorilnega vedenja
10.20 - 10.40	Mojca Batič, prof. slo., Osnovna šola Frana Erjavca Nova Gorica Primer dobre prakse – Kotiček »Tete Violete«
10.40 – 11.00	Odmor
11.00 – 12.00	Dr. Saška Roškar, univ. dipl. psih., IVZ RS Predstavitev priročnika Mladi o samomoru in iskanju pomoči

Vsi udeleženci prejmejo priročnik Spregovorimo o samomoru med mladimi.

Priročnik je pomembno učno in oporno gradivo svetovalnim delavcem in učiteljem, ki poleg poučevane in vzgojne vloge pri vsakodnevnem delu pogosto opravljajo tudi vlogo zaupnika in pomočnika učencem, dijakom in njihovim staršem. Priročnik jim ne nalaga dodatnih nalog in obveznosti, temveč jih opremlja z informacijami in jih opogumlja, da bi v množici dogodkov, situacij in problemov znali prepoznati mladostnika v hudi stiski in mu na ustrezen način stopiti naproti.

Vaše prijave zbiramo do 6.10.2009 na e-mail: irena.jeric@zzv-go.si

Z lepimi pozdravi,

Irena Jerič, prof. zdr. vzg.
Vodja Enote za soc.med in prom. zdr.

Direktorica
mag. Tatjana Vončina, univ.dipl.ekon.